

Kgetsana ya gauta

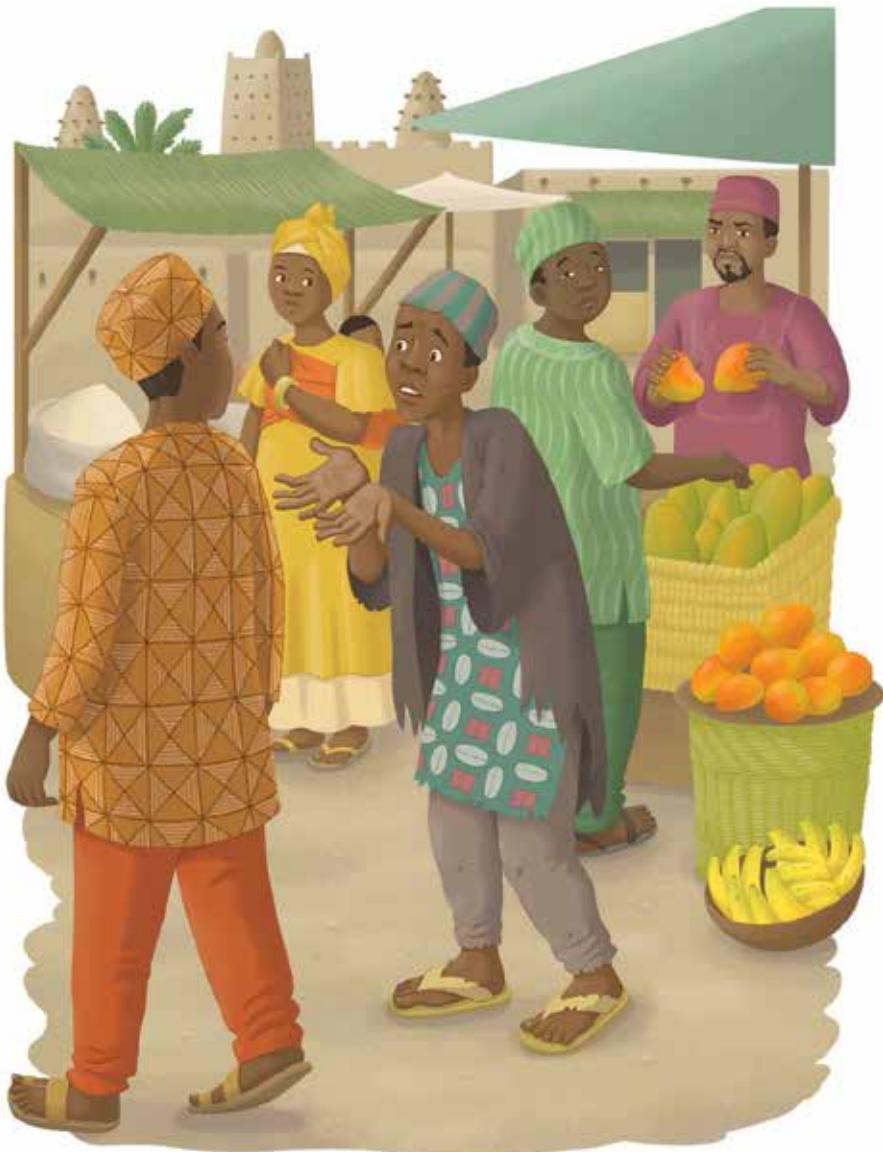

Leinane ka Phumlani Mavimbela

Ditshwantsho ka Natalie le Tamsin Hinrichsen

Moso mongwe monna yo o dulang mo mebileng o ne a tsoga. O feditse bosigo jo bo fetileng a ntse a kopa dijo, mme fela go ne go se ope yo o neng a mo utlwela botlhoko. Mala a gagwe a ne a korotla ka ntlha ya gore o ne a tshwerwe ke tlala thata. Ka a ne a feletswe ke tshepo ya go bona dijo, o ne a tsamaya mo marekisetsong a motse a kopa dijo tse di setseng mo barekising.

“Tsweetswee ... tsweetswee ... Ke sale ke feleletsa go ja malatsi a mabedi a a fetileng. Tsweetswee fa monna wa modidi yo o nnang mo mebileng dijo tsa gago tse di setseng,” a kopa.

Mme fela batho ba le bantsi ba dira e kete ga ba mmone. Ba ba neng ba mmona, ba ne ba mo latlhelela maungo a a bodileng mme ba mmitsa ka maina a a maswe jaaka “peba ya mmila” le “ntša ya ditakana”.

Morago ga fa a sena go tlhapaolwa le go leka ka thata, monna o ne a tsaya tshwetso ya go ya go ngapangapa kwa thotbolong ya matlakala, ka tshepo ya go bona dijo moo. Fa a ntse a batla mo mokoeng wa kgale wa matlakala, o ne a bona kgetsana e nnye ya letlalo e bofilwe kwa godimo ka kgole. O ne a e tsholetsa mme a e bula. E ne e tletse ka madi a tshipi a gauta! Ka pelo e e tletseng boitumelo, o ne a bala letlotlo la gagwe.

“Nngwe, pedi, tharo … madi a tshipi a gauta a le lekgolo!” a rialo fa a fetsa go bala. “Se se tlie go mphepha botshelo jwa me botlhe.”

Fa monna a tabogela kwa marekisetsong go ya go reka dijo, o ne a utlwa morekisi a goa, “Reetsang lotlhe! Ke latlhegetswe ke kgetsana ya me ya madi a tshipi a gauta mme ke tla duela motho yo a ka e busang!”

Monna yo o dulang mo mebileng o ne a na le pelo e ntle mme a utlwela morekisi botlhoko. O ne a swetsa go dira se se siameng.

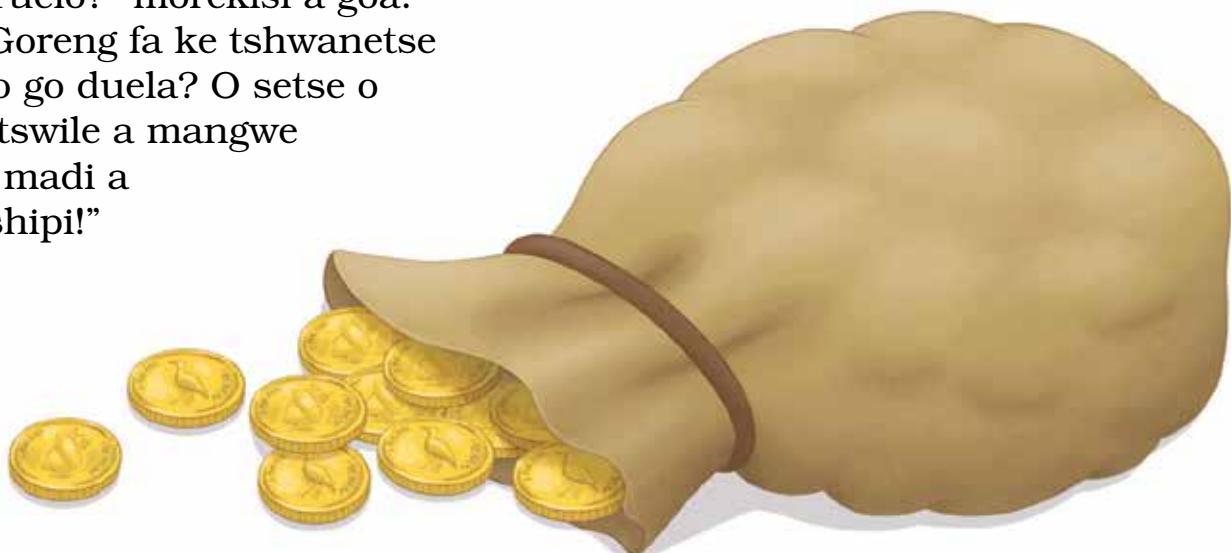
“A kgetsana e ke yona e e latlhgileng?” a botsa, a tsholeleditse kwa godimo kgetsana e a e boneng.

“Ao bathong, o e bone!” monna wa morekisi a rialo a tsaya kgetsana mme a bala madi a tshipi a gauta a a mo teng.

Monna yo o dulang mo mebileng a ema lobakanyana mme a botsa ka boikobo, “Motlotlegi, o buile sengwe ka tuelo?”

“Tuelo?” morekisi a goa.

“Goreng fa ke tshwanetse
go go duela? O setse o
utswile a mangwe
a madi a
tshipi!”

“Ga go sepe se ke se tseileng mo kgetsaneng. Tsweetswee, a nka bona tuelo e o e tshepisitseng?” ga kopa monna yo o dulang mo mebileng.

“Kgetsana e e ntatlhegetseng e ne e na le madi a tshipi a gauta a le makgolo a mabedi. Jaanong e na le fela a le lekgolo. O setse o utswile go feta tuelo ya gago,” morekisi a rialo ka kgakalo.

“Tsweetswee, motlotlegi, ga ke a utswa sepe,” ga tlhalosa monna yo o dulang mo mebileng. “Madi otlhe a feletse mo kgetsaneng, fela jaaka ke a fitlhetsi.”

“Tloga fa, pele ga ke bitsa basireletsi ba kgosi go go tshwara,” morekisi a goa.

“Nka lebega ke se sepe mo go wena, mme fela ke monna yo o tshepagalang,” ga bua monna yo o dulang mo mebileng. “Bitsa basireletsi mme ke tla netefatsa kgang ya me fa pele ga kgosi.”

Morago, morekisi a bitsa basireletsi. Mme morekisi a ba sala morago mmogo le monna yo o dulang mo mebileng go ya kwa kgosing.

“Nka lo thusa ka eng lona ba babedi?” Ga botsa kgosi fa morekisi le monna yo o dulang mo mebileng ba eme fa pele ga gagwe.

Morekisi e ne e le ena wa ntlha go bua. O ne a bolelala kgosi letlhakore la gagwe la kgang. O ne a tlhalosa palo ya madi a tshipi a gauta e e neng e le mo kgetsaneng ya gagwe e e latlhegileng le ka foo monna yo o dulang mo mebileng a utswileng bontlhabongwe jwa ona.

Kgosi e ne e reeditse morekisi, morago a retologela go monna yo o dulang mo mebileng mme a botsa, “Wena o ikarabela ka goreng?”

“Kgosi ya me, ke bone kgetsana mo thotbolong ya matlakala e na le fela madi a tshipi a gauta a le lekgolo,” monna wa mebila a bua a koba tlhogo ya gagwe fa a bua. “Seo ke nnete.”

Kgosi a akanya nakonyana mme a re, “Morekisi, a ke siame? O rile kgetsana ya gago e ne e na le makgolo a mabedi a madi a tshipi a gauta mo go yona.”

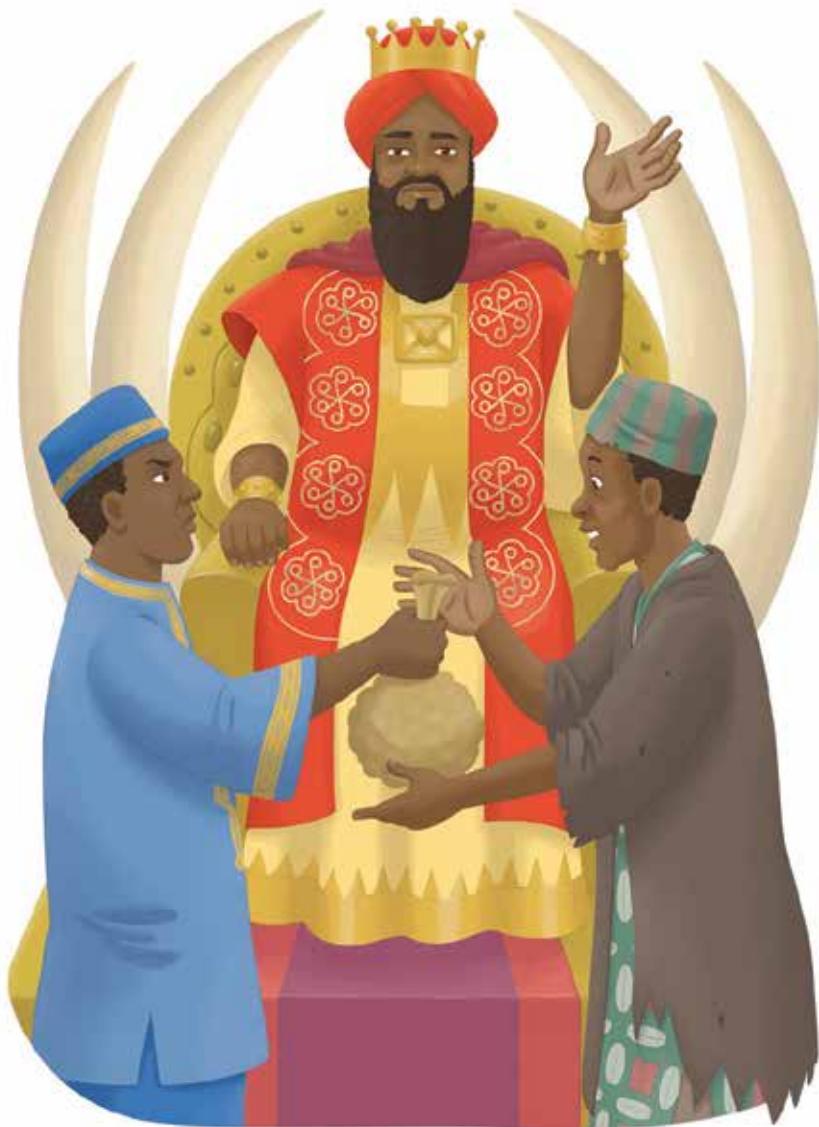
“Ee, kgosi ya me,” ga bua monna wa morekisi.

“Ke a bona,” kgosi a bua a solasola ditedu tsa gagwe tse ditelele.

“Ee, ke a lo dumela ka bobedi jwa lona mme nka rarabolola se motlhoho! Morekisi, o rile kgetsana e e go latlhegetseng e ne e na le makgolo a mabedi a madi a tshipi a gauta mo go yona.

Ke gauta e ntsi go e tshwara mo go wena mo kgetsaneng e nnye.

Fela, kgetsana e monna wa mebila a e boneng e ne e na le fela lekgolo la madi a gauta a tshipi. Se se raya gore e ga se kgetsana e e go latlhegetseng. Ke go laela gore o e fe monna yo o dulang mo mebileng gone jaanong.”

Mme jaanong, go ne go sena sepe se morekisi a ka se dirang kwa ntle le go fa monna yo o dulang mo mebileng kgetsana e. Botshepegi jwa monna yo o dulang mo mebileng bo ile jwa mo duela mme a tshela botshelo jo bo telele jo bo monate, a na le se a se jang letsatsi le letsatsi.

• **NNA LE BOITLHAMEDI!**

- Akanya gore morekisi o ne a batla go bega tuelo mo lekwalo dikgang la selegae.
- E ne e tla lebega jang? E ne e tla reng? Laletsa bana ba gago go tlhama pegelo.

Kgetsana ya gauta

Leinane ka Phumlani Mavimbela • Ditshwantsho ka Natalie le Tamsin Hinrichsen

Se se bonwang ka matlho

Tsena mo: <https://nalibali.org/story-supplies/activity-sheets>

Batla dikarolo di le thataro tse ditshwantsho tse pedi tseno di farologanang ka tsone.

Go Bala

Akanya ka se se diragetseng mo setoring seno o bo o araba dipotso. Leba dintlha tse di mo setoring seno gore di go thusé.

- ★ A o akanya gore monna yono yo o se nang legae o busitse kgetsana eno fela ka gonne a ne a batla maduo?
- ★ A o akanya gore mmapatsi o ka bo a ile a tshwara monna yono ka tsela e sele fa e ne e se motlhokagae? A seo se siame?
- ★ A o akanya gore kgosi e ile ya tshwara motlhokagae yono le mmapatsi ka tsela e e siameng?

Go Kwala

A re re mmapatsi o ne a batla go bontsha mo lekwalodikgannyeng la lefelo leo gore o tla ntsha maduo a a kana kang. Go ne go tla lebega jang? Kitsiso eo e ne e tla reng? Kwala o bo o rulaganye kitsiso.

Botaki

Dirisa letsela le lennye go dira kgetsana, le khatebotonyana le pampiri e e phatsimang e e tla tshwanang le madi a tshipi a gouta go a tsenya mo kgetsaneng.

Tiragatso

Tlhama pego ya dikgang tsa mo radiong e e begang ka se se diragetseng mo setoring seno. Mo pegong eno o ka nna wa rata go botsolotsa mmapatsi le/kgotsa monna yono wa motlhokagae.

